

Γεωμετρία Αρχιμήδη Μικρών

-1-

1995-1996

2. Σε ένα τρίγωνο ABG τα σημεία Δ, E, Z, H, Θ είναι τα μέσα των BG, AD, BD, ED και EZ αντίστοιχα. Αν I είναι η τομή των BE, AG και K η τομή των $H\Theta, AG$, να αποδείξετε ότι:
- α) $AK=3IK$
  - β) $HK=3H\Theta$
  - γ) $BE=3EI$
  - δ) $(E\Theta H)=\frac{1}{32}(ABG)$ (Το εμβαδόν του τριγώνου $E\Theta H$ είναι το ένα τριακοστό δεύτερο του εμβαδού του τριγώνου ABG)

1996-1997

1. Έστω ισόπλευρο τρίγωνο ABG του οποίου οι διχοτόμοι των γωνιών $\hat{B}$ και $\hat{G}$ τέμνονται στο Δ . Οι μεσοκάθετοι των BD και GD τέμνουν τη BG στα E και Z αντίστοιχα.
- α) Να δειχτεί ότι $BE=EZ=ZG$.
  - β) Να βρεθεί τι μέρος του εμβαδού του τριγώνου ABG είναι το εμβαδό του τριγώνου BDE .

1997-1998

4. Θεωρούμε κύκλο (O,ρ) και ευθεία (ϵ) που εφάπτεται στον (O,ρ) στο σημείο A . Μία ευθεία παράλληλη στην OA τέμνει τον (O,ρ) στα σημεία B, G και την (ϵ) στο Δ (το G βρίσκεται ανάμεσα στα B, Δ) και E το αντιδιαμετρικό του G ως προς το O . Φέρνουμε την EA που τέμνει την BD στο Z .
- α) Να εξετάσετε αν το τρίγωνο GEZ είναι ισοσκελές.
  - β) Να αποδείξετε ότι $2AD=EB$.
  - γ) Να αποδείξετε ότι $AB=KO$, όπου K το μέσον της GZ .
  - δ) Αν είναι $\rho=2,5$ και $(AD)=1,5$ να υπολογίσετε το εμβαδόν του τριγώνου EBZ .

-9-

1998-1999

3. Έστω ABG ισοπλευρο τρίγωνο και σημεία D επί της πλευράς AB , E επί της AG , Δ_1 και E_1 επί της BG ώστε $\Delta B + B\Delta_1 = AB$. Να προσδιοριστεί η μικρότερη γωνία που σχηματίζουν οι ευθείες ΔE_1 και $E\Delta_1$,
- και $AG = GE + GE_1$

1999-2000

1. Δίνονται τρία μη συνευθειακά σημεία στο επίπεδο. Βρείτε ευθεία του επιπέδου από την οποία τα τρία σημεία να απέχουν ίσες αποστάσεις. Πόσες τέτοιες ευθείες του επιπέδου υπάρχουν;

2000-2001.

4. Θεωρούμε τρίγωνο ABG και φέρουμε το ύψος $A\Delta$ και τις διχοτόμους AE , BZ που τέμνονται στο I . Από το I φέρουμε την $I\Theta$ κάθετη προς την AG . Επιπλέον φέρουμε την ευθεία $X'AX$ κάθετη στην AG . Η προέκταση της $E\Theta$ τέμνει την $X'AX$ στο K .

Να αποδείξετε ότι $AK = AD$.

2001-2002

1. Προς το εξωτερικό ισοπλεύρου τριγώνου ABG πλευράς α κατασκευάζουμε ορθογώνιο ισοσκελές τρίγωνο $A\Gamma\Delta$ με $\angle A = 90^\circ$. Τα ευθύγραμμα τμήματα ΔA και ΓB προεκτεινόμενα τέμνονται στο σημείο E .

- α) Να υπολογίσετε τη $A\hat{B}G$.
- β) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του τριγώνου $\Gamma\Delta E$ συναρτήσει της πλευράς a .
- γ) Να υπολογίσετε το μήκος του $B\Delta$ συναρτήσει του a .

- 3 -

2002-2003

3. Δίνεται ισοσκελές τρίγωνο ABG ($AB=AG$). Το ύψος του AH και η μεσοκάθετος ε της πλευράς AB τέμνονται στο σημείο M . Η κάθετη προς την ευθεία ε στο σημείο M τέμνει την BG στο σημείο Δ . Αν ο περιγεγραμμένος κύκλος του τριγώνου BMD τέμνει την ευθεία ε στο σημείο Σ , να αποδείξετε ότι:

- a) $B\S//AM$.
- β) το τετράπλευρο $AMB\Sigma$ είναι ρόμβος.

2003-2004

2. Δίνεται ορθογώνιο παραλληλόγραμμο $ABGD$. Θεωρούμε τα μέσα K και L των πλευρών BG και AD , αντίστοιχα. Η κάθετη από το B προς την AK τέμνει την AK στο E και την GL στο Z .

- α) Να αποδείξετε ότι το τετράπλευρο $AKZL$ είναι ισοσκελές τραπέζιο.
- β) Να αποδείξετε ότι $2(ABKZ) = (ABGD)$
- γ) Αν το τετράπλευρο $ABGD$ είναι τετράγωνο πλευράς a , να υπολογίσετε το εμβαδόν του ισοσκελούς τραπεζίου $AKZL$ ως συνάρτηση της πλευράς $BG = a$.

2004-2005

1. Δίνεται τραπέζιο $ABGD$ με $AB//GD$, $AB=a$, $GD=2a$ και $\Delta B \perp BG$. Έστω M το μέσον της GD , O το σημείο τομής των διαγωνίων του τετραπλεύρου $ABMD$, K το σημείο τομής των ευθειών DA , GB και L το σημείο τομής των ευθειών KO και AB . Να αποδείξετε ότι:

- α) το τετράπλευρο $ABMD$ είναι ρόμβος
- β) το τρίγωνο $\Gamma\Delta K$ είναι ισοσκελές
- γ) η ευθεία ΔL τέμνει το ευθύγραμμο τμήμα KB στο μέσον του.

2005-2006

1. Έστω P εσωτερικό σημείο ενός ισοπλεύρου τριγώνου ABG . Να αποδειχθεί ότι υπάρχει τρίγωνο με μήκη πλευρών PA , PB και PG .

- 4 -

2006-2007

1. Δίνεται τρίγωνο ABC με $AB < AG$. Έστω I το σημείο τομής των διχοτόμων του. Η διχοτόμος AD τέμνει τον περιγεγραμμένο κύκλο C του τριγώνου BIG στο σημείο N με $N \neq I$.

Να προσδιορίσετε:

- a) τις γωνίες του τριγώνου BGN συναρτήσει των γωνιών του τριγώνου ABG
- b) το κέντρο του κύκλου C .

2007-2008

4. Δίνεται τραπέζιο $ABGD$ με $AD = a$, $AB = 2a$, $BG = 3a$ και $\hat{A} = \hat{B} = 90^\circ$. Έστω E και Z τα μέσα των πλευρών AB και GD αντίστοιχα. Φέρουμε τη ZI κάθετη προς τη βάση BG (το σημείο I πάνω στη BG). Να αποδείξετε ότι:

- a) Το τρίγωνο BIZ είναι ισοσκελές.
- b) Το μέσο O της EZ είναι το βαρύκεντρο του τριγώνου BIZ .
- c) Οι ευθείες AZ και DI τέμνονται επί της ευθείας BO .

2008-2009

2. Από την κορυφή A ισοπλεύρου τριγώνου ABG φέρουμε ημιευθεία Ax που τέμνει την πλευρά BG στο D . Πάνω στην Ax πάρνουμε σημείο E τέτοιο ώστε $BA = BE$.

Να υπολογίσετε τη γωνία AEG .

2009-2010

2. Δίνεται ορθογώνιο $ABGD$ με πλευρές $AB = a$ και $BG = b$. Έστω O το σημείο τομής των διαγώνιων του. Προσεκτείνουμε την πλευρά BA προς το μέρος του A κατά τμήμα $AE = AO$ και την διαγώνιο DB προς το μέρος του B κατά τμήμα $BZ = BO$.

Αν το τρίγωνο EZG είναι ισόπλευρο, τότε να αποδείξετε ότι:

- a) $\beta = \alpha\sqrt{3}$
- b) $AZ = EO$
- c) $EO \perp ZD$.

- 5 -

2009-2010

4. Δίνονται τρεις παράλληλες ευθείες ε_1 , ε_2 και ε_3 ενός επιπέδου έτσι ώστε η ευθεία ε_2 να έχει την ίδια απόσταση από τις ε_1 και ε_3 . Τοποθετούμε 5 σημεία M_1, M_2, M_3, M_4 και M_5 πάνω στις ευθείες $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ και ε_3 , έτσι ώστε σε κάθε ευθεία να υπάρχει ένα τουλάχιστον σημείο. Να προσδιορίσετε το μέγιστο αριθμό ισοσκελών τριγώνων που είναι δυνατό να σχηματιστούν με κορυφές τρία από τα σημεία M_1, M_2, M_3, M_4 και M_5 με κατάλληλη τοποθέτησή τους πάνω στις ευθείες $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ και ε_3 , σε καθεμία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

- (a) $M_1, M_2, M_3 \in \varepsilon_2$, $M_4 \in \varepsilon_1$ και $M_5 \in \varepsilon_3$.
- (b) $M_1, M_2 \in \varepsilon_1$, $M_3, M_4 \in \varepsilon_3$ και $M_5 \in \varepsilon_2$.

2010-2011

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 1

Έστω τρίγωνο ABG , με $B\hat{A}G = 120^\circ$, στο οποίο η διάμεσος AD είναι κάθετη προς την πλευρά AB και τέμνει τον περιγεγραμμένο κύκλο του τριγώνου ABG στο σημείο E . Οι ευθείες BA και EG τέμνονται στο Z . Να αποδείξετε ότι:

- (a) $ZD \perp BE$,
- (b) $ZD = BG$.

2011-2012

1. Δίνεται οξυγώνιο τρίγωνο ABG με $AB < AG < BG$ εγγεγραμμένο σε κύκλο (C). Ο κύκλος $c_1(A, AB)$ τέμνει την BG στο Δ και τον κύκλο (C) στο E . Να αποδείξετε ότι η AG διχοτομεί τη γωνία $\widehat{DAE}$.

2012

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 1

Δίνεται οξυγώνιο τρίγωνο ABG (με $AB < AG < BG$), εγγεγραμμένο σε κύκλο $c(O, R)$ (με κέντρο το σημείο O και ακτίνα R). Ο κύκλος $c_1(A, AB)$ (με κέντρο το σημείο A και ακτίνα AB) τέμνει την πλευρά BG στο σημείο Δ και τον περιγεγραμμένο κύκλο $c(O, R)$ στο σημείο E . Να αποδείξετε ότι η πλευρά AG διχοτομεί τη γωνία $\widehat{DAE}$.

- 6 -

2012

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 4

Πάνω σε επίπεδο Π δίνεται ευθεία ε και πάνω στην ε δίνονται δύο σημεία A_1, A_2 , διαφορετικά μεταξύ τους. Θεωρούμε ακόμη και δύο διαφορετικά μεταξύ τους σημεία A_3, A_4 του επιπέδου Π που δεν ανήκουν στην ευθεία ε . Να εξετάσετε, αν είναι δυνατόν να τοποθετηθούν τα σημεία A_3 και A_4 σε τέτοιες θέσεις, ώστε να σχηματίζεται ο μεγαλύτερος δυνατός αριθμός ισοσκελών τριγώνων με κορυφές τρία από τα τέσσερα σημεία A_1, A_2, A_3, A_4 :

(α) όταν τα σημεία A_3, A_4 ανήκουν σε διαφορετικό ημιεπίπεδα ως προς την ευθεία ε ,

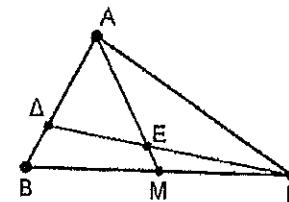
(β) όταν τα σημεία A_3, A_4 ανήκουν στο ίδιο ημιεπίπεδο ως προς την ευθεία ε .

Να δώσετε όλες τις δυνατές περιπτώσεις και σε κάθε περίπτωση να εξηγήσετε πώς μπορούν να προσδιοριστούν γεωμετρικά τα σημεία A_3 και A_4 .

2013

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 2

Δίνεται οξυγόνιο τρίγωνο $ABΓ$, με $AB < AG$. Εστω M το μέσο της πλευράς $BΓ$. Στην πλευρά AB θεωρούμε σημείο $Δ$ τέτοιο ώστε, αν το ευθύγραμμό τμήμα $ΓΔ$ τέμνει τη διάμεσο AM στο σημείο E , τότε ισχύει ότι $AD = DE$. Να αποδείξετε ότι $AB = BE$. *Μονάδες 5*

2014

Πρόβλημα 1

Θεωρούμε τρίγωνο ABC και έστω M το μέσο της πλευράς BC . Εξωτερικά του τριγώνου θεωρούμε παραλληλόγραμμο $BCDE$, τέτοιο ώστε: $BE \parallel AM$ και $BE = \frac{AM}{2}$. Να αποδειχθεί ότι η ευθεία EM περνάει από το μέσο του ευθύγραμμου τμήματος AD .

2015

Πρόβλημα 4

Δίνεται οξυγόνιο τρίγωνο $ABΓ$ με $AB \leq AG$ και ο περιγεγραμμένος κύκλος του $c(O, R)$. Η κάθετη από την κορυφή A προς την εφαπτομένη του κύκλου στο σημείο $Γ$ την τέμνει στο σημείο $Δ$.

(α) Αν το τρίγωνο $ABΓ$ είναι ισοσκελές με $AB = AG$, να αποδείξετε ότι $ΓΔ = \frac{BG}{2}$.

(β) Αν ισχύει ότι $ΓΔ = \frac{BG}{2}$, να αποδείξετε ότι το τρίγωνο $ABΓ$ είναι ισοσκελές.

-7-

2016

Πρόβλημα 3

Θεωρούμε τραπέζιο $AB\Gamma\Delta$ ($AD \parallel BG$) με $\hat{A} = \hat{B} = 90^\circ$ και $AD < BG$. Ονομάζουμε E το σημείο τομής των μη παράλληλων πλευρών AB και $\Gamma\Delta$, Z το συμμετρικό του A προς την ευθεία BG και M το μέσον της EZ . Αν δίνεται ότι η ευθεία GM είναι κάθετη στην ευθεία AZ , να αποδείξετε ότι η ευθεία ZI είναι κάθετη στην ευθεία BG .

2017

Πρόβλημα 1

Δίνεται τετράγωνο $AB\Gamma\Delta$ πλευράς α . Πάνω στην πλευρά AD παίρνουμε σημεία E και Z ώστε $\Delta E = \frac{\alpha}{3}$ και $AZ = \frac{\alpha}{4}$. Αν οι ευθείες BZ και GE τέμνονται στο σημείο H , να εκφράσετε το εμβαδόν του τριγώνου BGH ως συνάρτηση του α .

2018

Πρόβλημα 4

Δίνεται τρίγωνο $AB\Gamma$ με $AB < AG < BG$ εγγεγραμμένο σε κύκλο c με κέντρο O και ακτίνα R . Ονομάζουμε Δ το αυτιδιαμετρικό της κορυφής A . Δίνεται επίσης ο κύκλος c_1 του οποίου το κέντρο K βρίσκεται επάνω στην εμβάση BA και περνάει από τα σημεία B και Γ . Αν ο κύκλος c_1 τέμνει την AG στο σημείο E , να αποδείξετε ότι ο περιγεγραμμένος κύκλος του τριγώνου BKE , έστω c_2 , εφάπτεται του περιγεγραμμένου κύκλου c .

2019

Πρόβλημα 2

Δίνεται τετράπλευρο $AB\Gamma\Delta$ εγγεγραμμένο σε κύκλο κέντρου O . Η κάθετη στο μέσον E της πλευράς BG τέμνει την ευθεία AB σε σημείο Z . Ο περιγεγραμμένος κύκλος του τριγώνου GEZ τέμνει την πλευρά AB για δεύτερη φορά στο σημείο H και την ευθεία $\Gamma\Delta$ σε σημείο Θ διαφορετικό του Δ . Η ευθεία $E\Theta$ τέμνει την ευθεία AD στο σημείο K και την ευθεία GH στο σημείο L . Να αποδείξετε ότι τα σημεία A , H , L , K είναι ομοκυκλικά, διηλασίη ανήκουν στον ίδιο κύκλο.

— 8 —

2020

Πρόβλημα 2

Δίνεται οξυγώνιο τρίγωνο ABG με $AB < AG$. Έστω Δ το μέσον της πλευράς BG και $BE, \Gamma Z$ ύψη του τριγώνου ABG . Η ευθεία ZB τέμνει την ευθεία BG στο σημείο Θ .

- (α) Να βρείτε τις γωνίες του τριγώνου $Z\Delta B$ συναρτήσει της γωνίας $\hat{A}$ του τριγώνου ABG .
- (β) Να βρείτε τη γωνία $B\hat{\theta}Z$ συναρτήσει των γωνιών $\hat{B}$ και $\hat{\Gamma}$ του τριγώνου ABG .

2021 η προσφικανιάς

Πρόβλημα 4

Δίνεται τρίγωνο ABG με $AB < BG < AG$ εγγεγραμμένο σε κύκλο (c). Ο κύκλος $c(A, AB)$ με (κέντρο A και ακτίνα AB) τέμνει την ευθεία BG στο σημείο Δ και τον κύκλο (c) στο σημείο H . Ο κύκλος $c(A, AG)$ με (κέντρο A και ακτίνα AG) τέμνει την ευθεία BG στο σημείο Z και τον κύκλο (c) στο σημείο E . Οι ευθείες ZH και ED τέμνονται (τέλος) στο σημείο Θ . Να αποδείξετε ότι οι περιγεγραμμένοι κύκλοι των τριγώνων ΔZG και ΘEH είναι ίσοι μεταξύ τους.

2022

Πρόβλημα 2

Δίνεται ισοσκελές τρίγωνο ABG και σημείο Δ στο εσωτερικό του, τέτοιο ώστε

$$\Delta \hat{B}G = 30^\circ, \Delta \hat{B}\Delta = 50^\circ, \Delta \hat{\Gamma}B = 55^\circ.$$

- (α) Να αποδείξετε ότι $\hat{B} = \hat{\Gamma} = 80^\circ$
- (β) Να βρείτε πόσων μοιρών είναι η γωνία $\Delta \hat{A}G$.

2023

Πρόβλημα 2

Σε τρίγωνο ABG τα σημεία M, N είναι τα μέσα των πλευρών του AB, AG , αντίστοιχα. Θεωρούμε δύο σημεία Δ και Ξ πάνω στο ευθύγραμμο τμήμα BN , έτσι ώστε $\Gamma\Delta \parallel M\Xi$ και $BD < BE$. Να αποδείξετε ότι: $BD \approx 2 \cdot EN$.

2024

Πρόβλημα 2

Θεωρούμε οξυγώνιο τρίγωνο ABG και τον περιγεγραμμένο κύκλο του ω . Με κέντρο το σημείο A γράφουμε κύκλο γ που τέμνει το τόξο AB του κύκλου ω , που δεν περιέχει το G , στο σημείο Δ και το τόξο AG , που δεν περιέχει το B , στο σημείο E . Υποθέτουμε ότι το σημείο τομής K των ευθειών BE και $\Gamma\Delta$ ανήκει στον κύκλο γ . Να αποδείξετε ότι η ευθεία AK είναι κάθετη στην ευθεία BG .